

Onderzoek naar activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid

Wat zijn de huidige mogelijkheden en wat zijn de behoeften van inwoners in Uden-Zuid

Oktober 2023

maashorst

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Achtergrond en aanleiding	5
2.1	Sociale basis	5
2.2	Ontmoetingspleinen of accommodaties	5
2.3	Ouderen	6
2.4	Jongeren	7
2.5	Digitalisering	7
2.6	Participatie	8
3.	Aanpak onderzoek	9
3.1	Deskresearch	9
3.2	In gesprek met stakeholders	9
3.3	Focusgroepen	9
3.4	Inwoner peiling	10
4.	Resultaten onderzoek	11
4.1	Schets van de wijk	11
4.1.1	Leeftijdsopbouw en zorgvragen	11
4.1.2	Woningbouw en uitbreiding	12
4.1.3	Gemeenschappelijke sociale basis	13
4.1.4	Institutionele sociale basis	14
4.2	Huidige mogelijkheden om te ontmoeten	14
4.3	Behoeftte aan activiteiten en ontmoeten	15
4.3.1	Jongeren en behoeften	17
4.3.2	Volwassenen en behoeften	17
4.3.3	Ouderen en behoeften	17
4.4	Aanbod voorzieningen (accommodatie)	18
4.4.1	Sluit het aanbod en de voorzieningen voldoende aan op de behoefte?	18
4.4.2	Wat zouden inwoners in een ontmoetingsplek in de wijk willen doen?	19
4.4.3	Welke plek om te ontmoeten in Uden-Zuid?	19
5.	Conclusie	21
6.	Advies	23
	Bijlage 1 - Bronnen	24
	Bijlage 2 – Vragenlijst inwoners Uden-Zuid	25
	Bijlage 3 – Achtergrond respondenten vragenlijsten	28

1. Inleiding

Uden-Zuid is in dit onderzoek gedefinieerd als de wijk van Uden in de Noord-Brabantse gemeente Maashorst, ten zuiden van de Lippstadtsingel. In Uden-Zuid wonen circa 6.000 mensen in 2.500 woningen. Aan de zuid- en westzijde zijn voornamelijk agrarische percelen, een gedeelte hiervan zal in de komende jaren worden bebouwd. In de plangebieden De Ruiter en De Eikenheuvel zullen circa 500 woningen worden gebouwd. Hiermee wordt de wijk flink uitgebreid en verjongd.

In Uden-Zuid ligt een groot park, genaamd het Zuiderpark. Het Zuiderpark werd gecreëerd én bedacht voor en door de buurt. Op woensdag 8 juni 2016 openden de eerste supermarkt (Plus), bakker en frietzaak in Uden-Zuid. De supermarkt ligt in de nabijheid van een kleiner park het Sesterpark en een tweetal inbreidingslocaties met ruimte voor een 50-tal woningen.

In de relatieve nieuwe woonwijk Uden-Zuid ontmoeten inwoners elkaar en worden diverse activiteiten georganiseerd door bewoners. Er zijn verschillende plekken om elkaar te ontmoeten, met name in de openbare buitenruimte; parken, speeltuinen, moestuinen of bij de supermarkt. Er is echter geen centrale accommodatie voor alle leeftijden en doelgroepen, waar inwoners elkaar op een laagdrempelige manier op kunnen zoeken.

Het voormalig bewonersplatform Gebiedsplatform Uden-Zuid verwoordde de wens van de inwoners, met name jongeren en ouderen, om elkaar te kunnen ontmoeten in de wijk. De voorzitter van het bewonersplatform Frans Delhex en Raadslid Cees Keizer (UdenPlusLanderd) komen aan het woord in dit filmpje van oktober 2022: [Dtv Nieuws - Gebiedsplatform Uden-Zuid blijft aandringen op dorpshuis; 'misschien is het al te laat'](#): “Het college van burgemeester en wethouders zegt in 2023 onderzoek te gaan doen naar de behoefte van een multifunctionele accommodatie.” Maar waar komt de vraag vandaan? Wat is de vraag achter de vraag? En vanwaar de wens van een accommodatie?

De nieuwe fusiegemeente Maashorst gaat het accommodatiebeleid heroverwegen. Samen met de inwoners wil de gemeente onderzoeken hoe wijkaccommodaties kunnen voorzien in behoeften en kunnen bijdragen aan de ontwikkelingen in buurten, dorpen en wijkgemeenschappen. Dit onderzoek richt zich op activiteiten en ontmoeten, wat de huidige mogelijkheden zijn en wat de behoeften van inwoners zijn. Daarnaast wordt gekeken of het aanbod en voorzieningen aansluit op de behoefte en wat de mogelijkheden voor een eventuele ontmoetingsplek in Uden-Zuid zijn.

De onderzoeksvragen zijn:

1. Wat zijn de huidige mogelijkheden in Uden-Zuid op het gebied van activiteiten en ontmoeten?
2. Wat is de behoefte van de inwoners van Uden-Zuid op het gebied van activiteiten en ontmoeten?
3.
 - a. Sluit het aanbod en de voorzieningen (waaronder accommodaties) voldoende aan op de behoefte?
 - b. Stel er komt een ontmoetingsplek in de wijk, wat zouden inwoners daar willen doen en wat zou een logische plek zijn? Zouden deze activiteiten ook in een van de bestaande accommodaties kunnen plaatsvinden?

Het gaat bij bovenstaande vragen om persoonlijke mogelijkheden en behoeften van inwoners, om gemeenschappelijke steunstructuren voor vrijwilligers, verenigingen etc. en de randvoorwaarden (huisvesting, financiën etc) voor deze gemeenschappelijke steunstructuren. Een buurthuis, dorpshuis of Multi Functionele Accommodatie (MFA) kan een middel zijn voor inwoners om elkaar te ontmoeten en activiteiten te organiseren. We richten ons in het onderzoek op alle inwoners en doelgroepen, met speciale nadruk op jongeren en ouderen.

Het is belangrijk dat inwoners ook naar de toekomst kijken. Kinderen worden pubers. Volwassenen worden ouderen. Waar ligt de behoefte, ook als we naar de toekomst kijken?

Het doel van het onderzoek is inzicht in de huidige mogelijkheden van en behoeften aan activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid om daarmee passende aanbevelingen te kunnen doen over aanbod en voorzieningen/ accommodaties. Doel is tevens inzicht verkrijgen in de mogelijkheden, capaciteiten en betrokkenheid van inwoners om onderdeel te worden van een ontwikkeling die kan leiden tot nieuwe activiteiten of een accommodatie. Na de oplevering van deze eerste fase kan er vervolg onderzoek worden gedaan naar een ruimtelijk, functioneel en technische programma van eisen voor een eventuele wijkaccommodatie.

Dit kwantitatieve en kwalitatieve onderzoek geeft een beeld van behoeften die er volgens de respondenten zijn als het gaat om activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid. In dit rapport worden de ervaringen, behoeften en het perspectief van de respondenten op het gebied van ontmoeten weergegeven. In het volgende hoofdstuk beschrijven we de achtergrond van de wijk Uden-Zuid en de inwoners. Daarna volgt de aanpak en vervolgens de resultaten van het onderzoek. We sluiten af met een conclusie en advies.

2. Achtergrond en aanleiding

2.1 Sociale basis

Als we kijken naar de sociale basis, kan er een onderscheid gemaakt worden tussen (1) de persoonlijke sociale basis, (2) de gemeenschappelijke sociale basis en (3) de institutionele sociale basis. De persoonlijke sociale basis bestaat uit de inwoner zelf en diens sociale netwerk. De gemeenschappelijke sociale basis bestaat uit georganiseerde verbindingen tussen inwoners en door burgers geïnitieerde activiteiten als buurtinitiatieven en activiteiten vanuit het verenigingsleven. In de institutionele sociale basis opereren onder andere sociaal werkers, opbouwwerkers en community builders, vanuit collectieve voorzieningen om verbinding te ondersteunen en eventueel te organiseren tussen (groepen) inwoners¹.

Een netwerkende, responsieve overheid met een interactieve bestuursstijl is het beste in staat om de sociale basis te versterken. Een lokale overheid versterkt de sociale basis door te sturen op dialoog, participatie, duurzaamheid en toegankelijkheid en door dit lokaal te faciliteren. Zo'n interactieve bestuursstijl betaalt zich ondubbelzinnig terug in de vorm van een sterke sociale basis en draagt daarmee bij aan het welzijn, de capaciteiten en het individueel potentieel van de mensen om wie het gaat.²

2.2 Ontmoetingspleinen of accommodaties

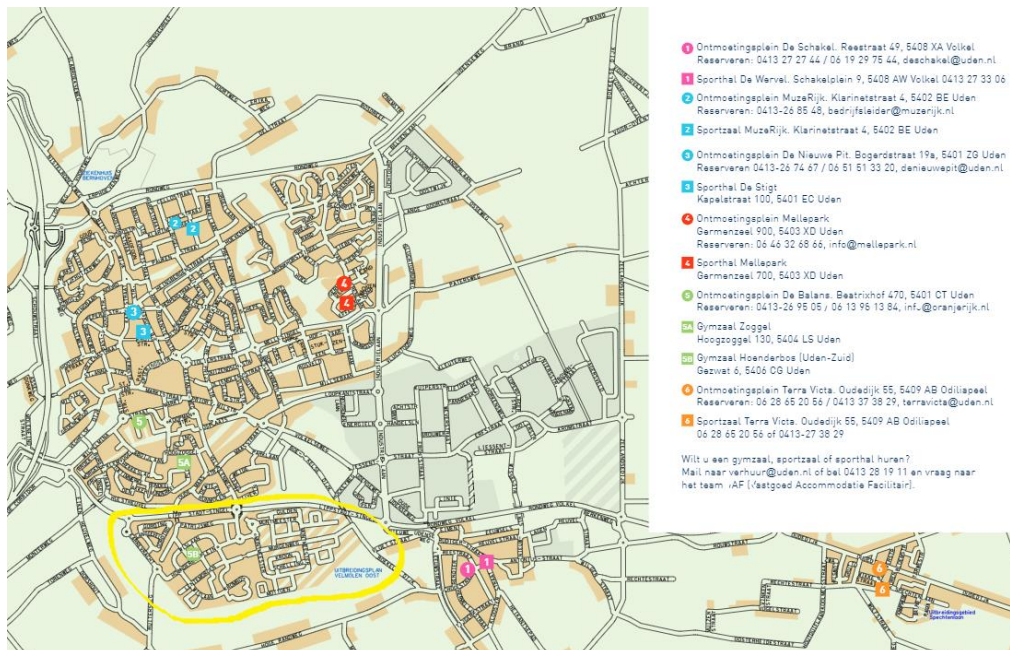
Plekken, zoals wijkcentra, sportvelden, horeca of parken spelen een belangrijke rol in de sociale basis en het mogelijk maken van sociale interacties. Het vergroten van sociale netwerken vormt een belangrijk speerpunt in zowel beleid als interventies in het sociaal domein. Desondanks worden plekken nog vaak als een gegeven gezien en vindt er nauwelijks een analyse plaats op wijkniveau van plekken en de betekenis hiervan voor sociale interacties³.

Er is in Uden-Zuid geen overdekt ontmoetingsplein (buurthuis, dorpshuis of MFA). Ontmoetingspleinen in de omgeving zijn De Balans in de Flatwijk (zie 5 in onderstaande afbeelding) en de Schakel in Volkel (zie 1 in onderstaande afbeelding). Uden-Zuid wordt in dit onderzoek gezien als het geel omcirkelde gebied.

¹ Cijfers en de sociale basis. Een verkenning naar de mogelijkheden van kwantificeren en monetariseren in de sociale basis (2023) Movisie. <https://www.movisie.nl/publicatie/cijfers-sociale-basis>

² Responsieve overheid betaalt zich terug in welzijn inwoners | Movisie

³ De betekenis van sociale infrastructuur (2021), A. Brummel, R. Smits, Journal of Social Intervention, Volume: 30 Issue: 4. <https://journalsi.org/articles/10.54431/jsi.702>

Afbeelding: uit 'Ontmoetingspleinen gemeente Uden – Maatschappelijke tarieven'

Uden-Zuid ligt bijna tegen het dorp Volkel aan. Dit dorp heeft een rijk verenigingsleven, waar ook inwoners van Uden-Zuid aan deelnemen. Er zijn in Uden-Zuid twee gymzalen die worden gebruikt voor sportactiviteiten voor de basisscholen en het verenigingsleven. De gymzaal bij de Wijde Wereld en gymzaal Hoenderbos liggen in de wijk. In de gymzalen is geen kantine of andere ontmoetingsmogelijkheid.

Een ontmoetingsplein kan een voorziening zijn waar wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten en van waaruit professionals werken (samen met wijkbewoners). Het verstevigt de sociale basis in de wijk en vergroot zo de leefbaarheid en sociale veiligheid in de wijk. Het draagt eraan bij dat het prettig wonen is in de wijk, dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen en er is een plek in de wijk waar mensen terecht kunnen met hun vragen. Maatschappelijke partners kunnen vanuit een ontmoetingsplein een uitvalsbasis hebben in de wijk, inzetten op preventie en hier wijkbewoners bij betrekken.

2.3 Ouderen

We hebben in heel Nederland te maken met vergrijzing. Het aantal 65-plussers tegenover het aantal 20-65 jarigen is met 34% hoog en zal nog jaren toenemen⁴. Kijkend naar de inwoners naar leeftijd in Uden-Zuid zal het aantal ouderen ook daar toenemen. Mensen blijven langer zelfstandig thuis wonen. Er wordt gesproken van een dubbele vergrijzing in Nederland; de groep 65+ ers neemt toe en mensen worden gemiddeld ouder. Dit alles wil zeggen dat een relatief kleinere groep werkenden zorg moet dragen voor ouderen die juist meer zorg nodig hebben omdat ze ouder blijven worden⁵.

Buiten formele zorg hebben ouderen ook behoefte aan informele zorg en ontmoeting. Een groot deel van de 65-plussers is gepensioneerd. Ze hebben daardoor doorgaans veel vrije tijd om zelf in te vullen en ze hebben geen collega's meer. Sociaal contact dat gepaard gaat met werken is voor hen niet meer vanzelfsprekend; het vraagt van de ouderen eigen initiatief om anderen te ontmoeten.

⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen>

⁵ [Infographic Impact van de vergrijzing - augustus 2019 | RIVM](#)

Verschillende life events kunnen een voorspeller van eenzaamheid zijn. Denk bijvoorbeeld aan ouderen die in isolement raken na het verlies van hun partner. Of die de deur niet meer uit durven, omdat door hun (beginnende) zorgklachten of de schaamte hierover. Daarnaast kan hun sociale kring afnemen omdat vrienden en familie overlijden, of hun kinderen en familie elders zijn gaan wonen. Dit alles betekent het een en ander voor het aanbod van ontmoetingsplaatsen. In Uden-Zuid zullen meer (alleenstaande) ouderen komen en de vraag naar ontmoeten zal voor hen waarschijnlijk toenemen. Daarbij blijven mensen langer zelfstandig wonen, wat er naar verwachting voor zorgt dat er meer behoefte aan (georganiseerde) ontmoeting is voor ouderen. Buiten uitdagingen biedt dit ook een kans. Een toenemende groep ouderen betekent ook dat behoefte kan ontstaan voor meer of verschillende ontmoetingsplekken.

2.4 Jongeren

Er zijn meerdere trends die de sociale normen op groepsgevoel beïnvloeden. Er wordt op een andere manier gekeken naar het behoren bij een groep⁶. Mensen richten hun werk- en privéleven anders in waardoor het niet altijd meer matcht met bepaalde verenigingen. Steeds minder Nederlanders zijn lid van een sportclub of vereniging. Met name pubers zijn aan het afhaken bij (sport)clubs⁷. Deze trend bestond al voor de coronapandemie, maar is in die tijd versterkt.

Voor (sport)verenigingen in Uden betekent de afname van leden dat er bij hen minder ontmoeting plaatsvindt. Om er voor te zorgen dat verenigingen ontmoetingen blijven stimuleren zullen ze dat op een andere manier moeten doen. Bijvoorbeeld door meer eenmalige activiteiten aan te bieden waar geen lidmaatschap voor vereist is. Zo leren jongeren verschillende plekken kennen en bij een goede ervaring zullen ze mogelijk vaker komen én anderen erover vertellen. Mond tot mond reclame is voor ontmoetingsplekken en verenigingen onmisbaar voor het aanboren van nieuwe bezoekers.

De veranderde sociale normen op groepsgevoel hebben als gevolg dat er een groter beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van mensen. Er zijn minder plekken waar standaard omgezien wordt naar elkaar. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor het vinden en onderhouden van sociale contacten. Dat wil ook zeggen dat er minder steuntjes in de rug (mogelijk) zijn. Wanneer een deel van het sociaal netwerk wegvalt, is er niet altijd directe achtervang. Bijvoorbeeld wanneer een vriendengroep uit elkaar valt omdat ze op verschillende plekken gaan werken of studeren.

Jongeren brengen veel tijd online door, bijvoorbeeld op sociale media en online platforms, communities en games. In het publieke debat lopen de meningen over de gezondheid van dit online gedrag van jongeren erg uiteen, de negatieve effecten en positieve uitwerkingen. Jongeren zelf maken al lang geen verschil meer; online en offline lopen in elkaar over.⁸

2.5 Digitalisering

De technologische opmars is versterkt tijdens de coronapandemie. Het internet biedt voor alle leeftijdsgroepen een nieuwe plek en manier van ontmoeten. Dit kan zowel voordelen als nadelen hebben voor ontmoetingen en sociale contacten. Een groot voordeel is dat het mensen die minder mobiel zijn helpt om contact te houden. Denk aan ouderen die nu kunnen Facetimen met hun (klein)kinderen. Anderzijds blijven de mogelijkheden van online beperkt. Het belang van fysieke ontmoeting en ontmoetingsplekken blijft groot⁹.

⁶ [Worden we individualistischer? \(cbs.nl\)](#)

⁷ [Pubers haken af bij sportclub door vaste trainingstijden en verplichtingen \(nos.nl\)](#)

⁸ [#GeenPaniek - Gezondheid, jongeren en hun digitale omgeving - Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)

⁹ [De meerwaarde van fysieke ontmoetingsplekken | buurtwijs.nl](#)

Een andere ontwikkeling is dat veel mensen eerst online kijken voordat ze ergens heen gaan. Het belang van een aantrekkelijke up-to-date website is erg belangrijk. Een website met slechte opmaak of foto's zorgt ervoor dat mensen afzien van een bezoek. Een gedateerde website zorgt ervoor dat ze slecht te vinden zijn¹⁰. Openbare ontmoetingsplaatsen zoals dorpshuizen en sportverenigingen zijn er dus bij gebaat om een goede online uitstraling en vindbaarheid te hebben. In de praktijk is het echter vaak lastig voor hen om dit op te zetten zonder professionele hulp.

Digitalisering speelt ook in Uden-Zuid een rol. Er vinden online ontmoetingen plaats en ontmoetingsplekken en -activiteiten worden digitaal gepromoot. De kwaliteit en het bereik van de online mogelijkheden zijn nog niet optimaal. Het is bij veel inwoners niet bekend dat bijvoorbeeld de ruimte van De Wijde Wereld dat aan de sportzaal grenst, gebruikt kan worden. Mogelijkheden die er in Uden-Zuid zijn, zijn (nog) niet goed vindbaar in zoekmachines. Er liggen kansen om de online mogelijkheden beter te benutten om zo meer ontmoeting te organiseren.

2.6 Participatie

De gemeente Maashorst wil graag dat alle inwoners (kunnen) meedoen en regie voeren over hun leven. Daarbij wordt ook de individualisering in de maatschappij gezien: Kennen burens elkaar? Zijn mensen vooral bezig met het eigen leven of ook met de maatschappelijke samenhang? Waarom zijn er zoveel eenzame mensen? Waarom hebben verenigingen moeite om vrijwilligers te vinden? Welke rol voor jong en oud kan een wijkaccommodatie vervullen?

De gemeente Maashorst richt samen met wijkbewoners en professionals een participatief proces in (samen leren en realiseren) om de behoeftes van de wijkbewoners en professionals op te halen en te vertalen in een programma van eisen. In 2023 is het project kernen cv's gestart in de gemeente Maashorst. In twee sessies met inwoners en professionals wordt besproken en beschreven wat de sterktes en de zwaktes zijn van de verschillende kernen en wijken in Uden. Ook in Uden-Zuid loopt een dergelijk traject. Hiermee wordt ook opgehaald wat de behoefte is bij de inwoners en aan de andere kant besproken hoe de gemeente initiatieven van uit de inwoners kan faciliteren of stimuleren en hoe de participatie het beste georganiseerd kan worden.

Het vinden van de (vrijwillige) medewerkers is tegenwoordig een uitdaging. We zien een landelijke trend waar mensen op andere manieren vrijwilligerswerk willen doen. Ze willen minder gebonden zijn aan een organisatie en meer op projectbasis helpen¹¹.

¹⁰ [Zoekmachineoptimalisatie \(SEO\): meer bezoek naar je site | KVK](#)

¹¹ [Minder mensen doen aan vrijwilligerswerk, blijkt uit nieuw onderzoek: 'Mensen willen zich niet vastleggen op vaste periode' - EenVandaag \(avrotros.nl\)](#)

3. Aanpak onderzoek

Dit onderzoek bestaat uit vier onderdelen: een deskresearch, gesprekken met stakeholders, focusgroepen en een inwoner peiling. We gaan in de volgende paragrafen verder op deze vier onderdelen in.

3.1 Deskresearch

In de desk research maken we een analyse van de wijk met behulp van data. Er wordt een spiegel van de wijk gemaakt. Hoe is deze opgebouwd, welke doelgroepen wonen er en welke (zorg)vragen zijn er? Wat zijn de trends en ontwikkelingen bijvoorbeeld op het gebied van uitbreiding van woningbouw, bevolkingsopbouw e.d. Hierbij wordt aangesloten bij de bestaande analyses die zijn gemaakt in het kader van bijvoorbeeld de woon-zorgvisie.

Er wordt in de desk research gekeken naar de institutionele voorzieningen, de professionele inzet in de wijk, zorgvragen van mensen die 'kwetsbaar' zijn. We brengen de maatschappelijke en demografische ontwikkelingen in beeld die van invloed zijn op de huidige en toekomstige vraag naar ontmoeten.

De resultaten van de desk research zijn verwerkt in de schets van de wijk (paragraaf 4.1).

3.2 In gesprek met stakeholders

In de kwalitatieve interviews met stakeholders en verbinders in de wijk krijgen we een beeld van de mogelijkheden en behoeften aan activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid. We spreken betrokkenen van basisscholen, welzijnswerk, jongerenwerk, UdenaardeToekomst, buurtvereniging Zuiderzicht en de gemeente. Belangrijke partners zijn het Gebiedsplatform Zuid dat bestaat uit betrokken wijkbewoners, de maatschappelijke partners van het netwerk van voorzieningen (GGZ, Area, GGD, Brabant Zorg, ONS Welzijn en de gemeente Maashorst), wijkbewoners, het onderwijs en het bedrijfsleven. Voor een overzicht van de gesproken partijen in dit onderzoek zie Bijlage 1.

We sluiten aan bij een groepsgesprek met stakeholders over participatie in Uden-Zuid. Een onderwerp dat nauw aansluit bij activiteiten en ontmoeten. De resultaten van de gesprekken met stakeholders zijn verwerkt in paragrafen 4.2, 4.3 en 4.4.

3.3 Focusgroepen

We organiseren focusgroepen, groepsgesprekken voor ouderen, volwassenen en jongeren. Als het niet haalbaar is om een groep bij elkaar te brengen, zoeken we andere manieren om de verschillende leeftijdsgroepen te bereiken en hun inzichten mee te nemen in het onderzoek.

Er zijn twee focusgroepgesprekken gehouden met ouderen en volwassenen. De focusgroep ouderen bestond uit 7 deelnemers, 3 mannen en 4 vrouwen en werd gehouden in ontmoetingscentrum De Balans. De focusgroep met volwassenen bestond uit 9 deelnemers, 2 mannen en 7 vrouwen in de leeftijd van 24 tot 66 jaar. Deze groep kwam op een woensdagavond bij elkaar in de Wijde Wereld.

Foto focusgroep ouderen in de Balans*

* De aanwezigen hebben toestemming gegeven voor het gebruik van de foto.

We hebben tevens een focusgroep met jongeren georganiseerd. Hier meldden zich te weinig jongeren voor aan, waarna we hebben besloten een verkorte vragenlijst te verspreiden onder jongeren. De resultaten van de focusgroepen zijn met name verwerkt in paragrafen 4.3.2 en 4.3.3.

3.4 Inwoner peiling

We willen weten welke behoefte inwoners hebben om elkaar te ontmoeten. Dat kunnen zij zelf het beste vertellen. We spreken inwoners aan bij de supermarkt waar we met onze bus op de parkeerplaats staan. Ook bellen we aan bij willekeurige huisnummers, 5 of 10. We leggen hier de vragenlijst voor en houden korte interviews. Hiermee bereiken we een flink aantal unusual suspects, mensen die in een onderzoek niet altijd aan bod komen. De vragenlijst is te vinden in bijlage 2.

De vragenlijst wordt niet alleen via de supermarkt en bij het aanbellen verspreid. We maken een QR code van de vragenlijst en vragen het bewonersplatform Uden-Zuid, het wijkblad en de gemeente om deze kenbaar te maken onder inwoners. Op borden in de wijk staat de QR code zodat inwoners hem kunnen scannen en de vragenlijst kunnen invullen.

In de communicatie met inwoners en organisaties wordt expliciet gevraagd wie een rol wil hebben bij vervolgonderzoek en verdere doorontwikkeling. Hiermee verzamelen we een lijst met (potentieel) actieve inwoners die in het vervolgtraject benaderd kunnen worden.

De vragenlijst is door 117 inwoners ingevuld. Daarvan wonen er 3 in Zoggel. Die drie reacties hebben we niet meegenomen in de analyse, waardoor er in totaal 114 respondenten zijn. Voor de achtergrondkenmerken van de respondenten verwijzen we naar bijlage 3. De resultaten van de vragenlijsten zijn te vinden in het volgende hoofdstuk.

4. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk maken we een schets van de wijk, zoals naar voren gekomen in de desk research (4.1), brengen we de huidige mogelijkheden om te ontmoeten in beeld (4.2) en de behoeften volgens stakeholders en inwoners (4.3). Vervolgens laten we zien wat uit het onderzoek naar voren komt op het gebied van aansluiting van het aanbod en de voorzieningen (waaronder accommodaties) en de behoefte (4.4) en presenteren we de resultaten van het onderzoek wat stakeholders en inwoners in een eventuele ontmoetingsplek zouden willen doen en wat een mogelijke plek zou kunnen zijn (4.5).

4.1 Schets van de wijk

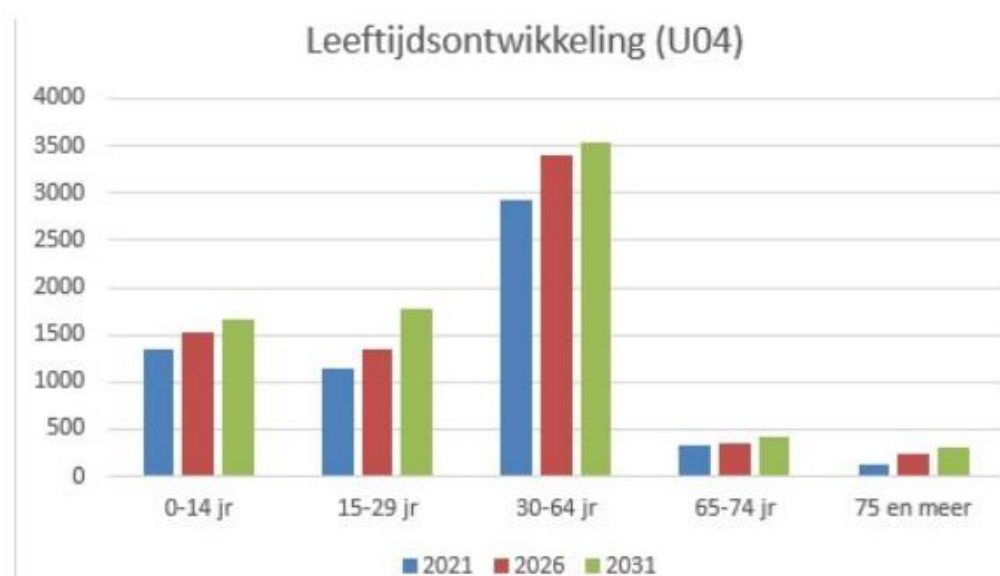
In de desk research komen de volgende onderwerpen aan bod: de wijkopbouw en zorgvragen, woningbouw en uitbreiding en verenigingen en professionals in de wijk.

4.1.1 Leeftijdsopbouw en zorgvragen

Uden-Zuid is een relatief jonge wijk. Er wonen veel gezinnen met kinderen. De meeste inwoners in Uden-Zuid zijn tussen de 30 en 64 jaar. Kinderen (0-14 jaar) en jongeren (15-29 jaar) zijn ook grote groepen in de wijk.

Inwonersaantallen Uden; gebied Zuid en leeftijd verdeling, trend over de jaren

	2021	2026	2031
0 – 14 jr	1349	1519	1654
15 – 29 jr	1131	1338	1776
30 – 64 jr	2933	3394	3536
65 -74 jr	322	346	422
75 en meer	119	245	317
Totaal inwoners	5854	6842	7166

Vergeleken met de andere wijken in Uden, wonen er minder ouderen in Uden-Zuid. Het aantal ouderen neemt de komende jaren wel toe.

In Uden-Zuid zijn 5854 versus 435 (416 + 19) inwoners, wat overeen komt met 7,4 % 'kwetsbaar'. Zie onderstaande tabel.

Relatief t.o.v. totaal aantal inwoners		o.b.v. aantallen beschikkingen	% t.o.v. totaal gebied
Kwetsbare inwoners totaal		416	7,1%
	% t.o.v. totaal ondersteuning		
Mentaal	11%	48	0,8%
Fysiek	9%	38	0,6%
Jeugdhulp	33%	137	2,3%
Financieel	36%	150	2,6%
Overige armoede	9%	38	0,6%
Schulddienstverlening	1,4%	6	0,1%
Zorglocatie bewoners	Mentaal	19	0,3%
	Fysiek	0	0%

Het gemiddelde in Nederland per 1000 inwoners meldt 17 personen met 'begeleiding' (= 1,7%) en 26 personen met 'fysieke ondersteuning' (= 2,6%). De score voor begeleiding is met 0,8% fors lager dan het landelijk gemiddeld, evenals de score voor fysieke ondersteuning (0,6%). Over het geheel van de gemeente Maashorst is de score respectievelijk 1,7% en 2,8% op basis van deze gegevensverzameling. De score voor begeleiding is daarmee voor de hele gemeente gelijk aan het landelijk gemiddelde. De score voor fysiek is iets hoger dan het landelijk gemiddelde en ligt met name in de kern Uden. In de overige kernen is de score net onder het landelijk gemiddelde.

Er is in Uden-Zuid 90% overlap in adressen waar financiële ondersteuning en jeugdzorg wordt gegeven. Deze problematiek gaat vaker samen en kan over en weer een signaal zijn voor problematiek en hulpvragen.

Zorglocaties in de kern Uden-Zuid zijn Rozebeker, intensief begeleid wonen voor 4 personen en Stichting Chapeau, Muntmeester, beschermd wonen / intensief begeleid wonen voor 15 personen.

4.1.2 Woningbouw en uitbreiding

Deze afbeelding geeft een overzicht van de verdeling gemeenteground / woningbouwvereniging.

Geel = gemeenteground
 Oranje = woningbouwvereniging
 Rood = Lippstadtsingel (Uden-Zuid is het gedeelte onder de Lippstadtsingel)

In dit gebied is sprake van een stabiele, evenwichtig opgebouwde wijk. De gemiddelde woningbezetting is relatief hoog met een gemiddelde van 2,64 hoewel er sprake is van een dalende trend (van 2,7 naar 2,61).

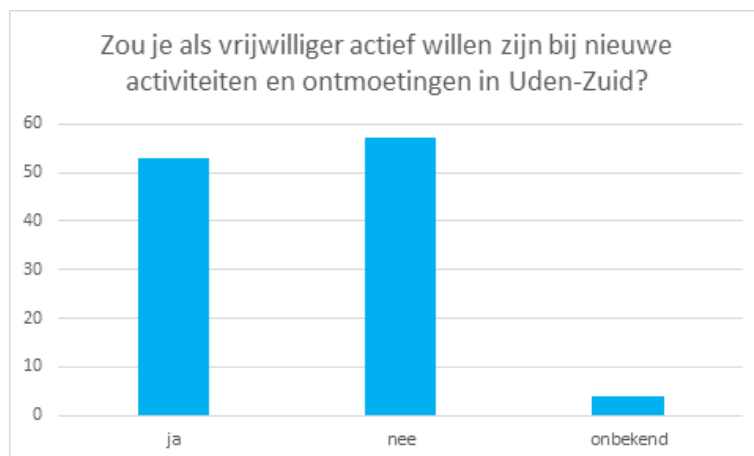
Er wordt een toename van circa 500 woningen verwacht. Voor de bouw van woningen in Uden-Zuid gaat het onder andere om een drietal grotere locaties, te weten De Ruiter, Centrum Uden-Zuid en Eikenheuvel. Voor De Ruiter is het bestemmingsplan doorlopen en worden er al woningen gebouwd. Het gaat hier om 165 woningen met een mix van sociale huur, middeldure huur, koop en vrije kavels. Voor het Centrum Uden-Zuid loopt nog een beroepsprocedure. Hier zijn 50 woningen gepland voor huur en koop. Voor Eikenheuvel gaat het om zachte plancapaciteit en is nog niet definitief vastgelegd welke woningen er komen. Echter zal hier ook een mix komen van sociale huur, koop en vrije kavels.

Voorzieningen in de wijk zijn een supermarkt, bakker en snackbar met een terras. De mogelijkheden om de wijk met het Openbaar Vervoer te bereiken zijn beperkt. Er rijdt geen bus door de wijk.

4.1.3 Gemeenschappelijke sociale basis

Van de respondenten die de vragenlijst hebben ingevuld is 51% lid van een vereniging of een inwonersinitiatief. De mensen die lid zijn geven aan dat ze lid zijn van diverse sportverenigingen (handbal, turnen, voetbal, wielrennen, tafeltennis, golf, zwemmen, biljarten, hockey). Buurtvereniging Zuiderzicht wordt genoemd. Daarnaast worden de volkstuintjes, Actiegroep tegen de bouw van meer woningen, KBO, kerken, het koor, de duivenclub in Volkel, het orkest, fotoclub, reddingsbrigade, de ouderraad genoemd.

Een op de drie respondenten geeft aan actief betrokken te zijn bij een activiteit in Uden-Zuid. Een relatief klein deel respondenten geeft aan mantelzorger te zijn: 12%. Er is behoorlijk wat animo om vrijwillig actief te willen zijn bij nieuwe activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid: 46% van de respondenten wil zich vrijwillig voor de wijk inzetten.

Figuur: het aantal respondenten dat wel of niet als vrijwilliger actief wil zijn

In gymzaal Hoenderbos en de gymzaal van de Wijde Wereld kunnen verenigingen en stichtingen de gymzaal of een ruimte huren om te vergaderen, spelen, activiteiten te doen of te sporten.

De zes ontmoetingspleinen in Uden liggen buiten de wijk en bieden ook de inwoners van Uden-Zuid de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, koffie te drinken of te sporten.¹³ Zo doen bewoners uit Uden-Zuid bijvoorbeeld mee met activiteiten en vrijwilligerswerk in Ontmoetingsplein Mellepark.

¹³ Ontmoetingspleinen Gemeente Uden. Maatschappelijke tarieven, Juni 2021

4.1.4 Institutionele sociale basis

In Uden-Zuid zijn 3 Basisscholen (De Cirkel, 't Mulderke en De Wijde Wereld). De Wijde Wereld heeft een BSO en daarnaast is er nog een BSO in Uden-Zuid. Er is peuterwerk en er zijn 3 kinderopvang organisaties (Happy Days, Zuiderzon 1 en 't Rupsje). 't Rupsje biedt ook Peuterwerk en Zuiderzon 1 biedt ook BSO.

In de wijk is geen huisartsenpraktijk. Wel is er een tandarts en mondzorg in Uden-Zuid, meerdere fysiotherapie organisaties en diëtiëk.

ONS Welzijn en jongerenwerk van Compass zijn actief in Uden en dus ook voor inwoners van Uden-Zuid, maar hebben geen specifiek aanbod voor Uden-Zuid. Geen van de professionele organisaties opereert vanuit een gezamenlijk (ontmoetings)gebouw in de wijk Uden-Zuid.

4.2 Huidige mogelijkheden om te ontmoeten

In Uden-Zuid zijn verschillende activiteiten en ontmoetingsmogelijkheden bekend bij respondenten van de vragenlijst. Ze noemen de kerstboom verbranding, buurtborrels en BBQ's, Halloweenviering, kledjesmarkt en burendag. Toch is lang niet iedereen bekend met activiteiten en ontmoeten: 28% van de respondenten van de vragenlijst weet niets te noemen.

Op de plattegronden tekenden de deelnemers van de focusgroepen wat er in Uden-Zuid is aan ontmoetingsplekken. Dat zijn naast de basisscholen, winkels en tandarts:

- Hondenuitlaatveld en omgeving
- Trapveldje
- Speeltuinen
- Hangplek voor de jeugd
- Zuiderpark
- Sesterpark

De gymzaal die bij basisschool 't Mulderke in het pand zit, is in beheer van de gemeente. In de avonden en op zaterdag is daar vooral badminton, majorette of monkey moves. De gymzaal wordt ook gebruikt voor kinderfeestjes. Verder is er weinig bezetting in de school in de avond. Ook de gymzaal bij de Wijde Wereld kan gebruikt worden door verenigingen of buurtbewoners. De tafeltennisvereniging, tai chi en V&K maken er veelvuldig gebruik van. Verder is de zaal te huren (ook particulier) maar dat is niet bekend bij de meeste inwoners.

Van ouders is er veel betrokkenheid bij de basisschool. De basisscholen kunnen en willen zich openstellen voor de buurt. Een biljart kunnen ze niet zomaar plaatsen, maar een kaartavond zou bijvoorbeeld prima in school kunnen worden georganiseerd.

Naast 't Mulderke ligt een grasveld met twee doeltjes. In de zomervakantie zijn de doeltjes, waar de school veel gebruik van maakte, ineens weggehaald. Dat vinden ze erg jammer, ook dat ze niet zijn geïnformeerd over de reden van het weghalen.

Voor de leeftijdsgroep 1 tot en met 12 jaar wordt goed gezorgd (vertier) door ouders en school. Er is geen/ampere overlast van jongeren categorie 13 t/m 23. Af en toe houden jongeren zich op in een van de tunneltjes en steken ze vuurwerk af. Daarnaast is er vlak voor de zomervakantie een periode waarin er met name tussen basisschoolleerlingen uit de groepen 7 en 8 en de eerste- en tweedejaars van de middelbare school over en weer gepest wordt. De wijkagent is hierbij betrokken en sommige ouders kiezen ervoor hun kinderen in deze periode thuis te houden. De jongeren vanaf 13 jaar willen over het algemeen vooral 'de wijk uit/erop uit'. Compass en Missie Maashorst zijn vanuit beleid niet structureel actief in Uden-Zuid; wel op aanvraag.

Incidentele activiteiten in Uden-Zuid, georganiseerd of aangejaagd door Ons Welzijn, krijgen vaak geen structureel vervolg en worden niet opgepakt door bewoners. Dat kan komen doordat de focus van de binding van de bewoners op de eigen woongeving/sub-wijk ligt. Bij grotere activiteiten is er wel interesse bij buurtbewoners, als de activiteit verderop in de wijk wordt georganiseerd. Volgens de buurtvereniging Zuiderzicht werd de paasactiviteit te groot toen er ook kinderen van buiten de sub-wijk wilden meedoen.

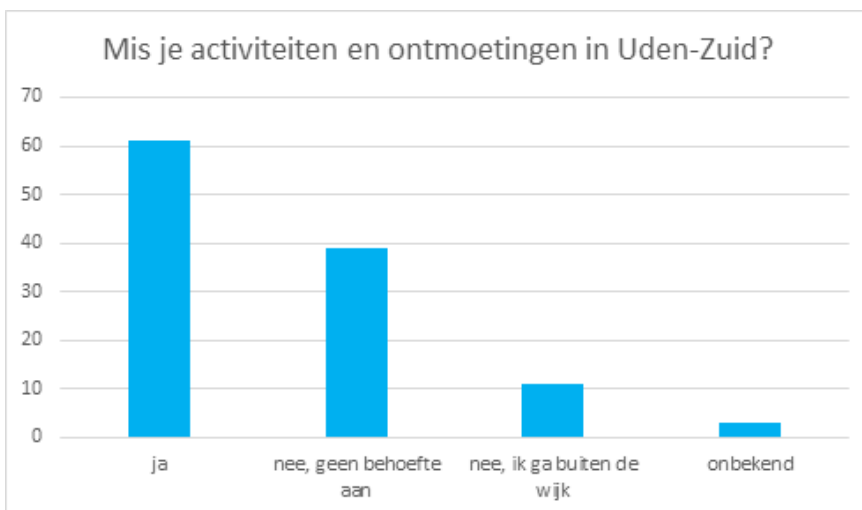
Plekken buiten Uden-Zuid waar inwoners van Uden-Zuid, zowel ouderen als volwassenen naartoe gaan zijn:

- MuzeRijk
- Mellepark
- Eigen Herd
- Bibliotheek
- Tennisbaan of sportclub (goed te bereiken via het tunneltje)
- Volkel West
- Het buitengebied (om te wandelen).

Initiatieven die zich bij UdenaardeToekomst gemeld hebben zijn onder andere de moestuin in de buurt van de Plus in Uden-Zuid, de lego club, helpende handjes, energiecoöperatie in oprichting (is nu zelfstandig) en de campus in het handelshuis. Ze hebben de moestuin in Uden-Zuid bijvoorbeeld gewezen op het Udenfonds (dat is inmiddels het Maashorstfonds), zodat hier fondsen konden worden aangevraagd.

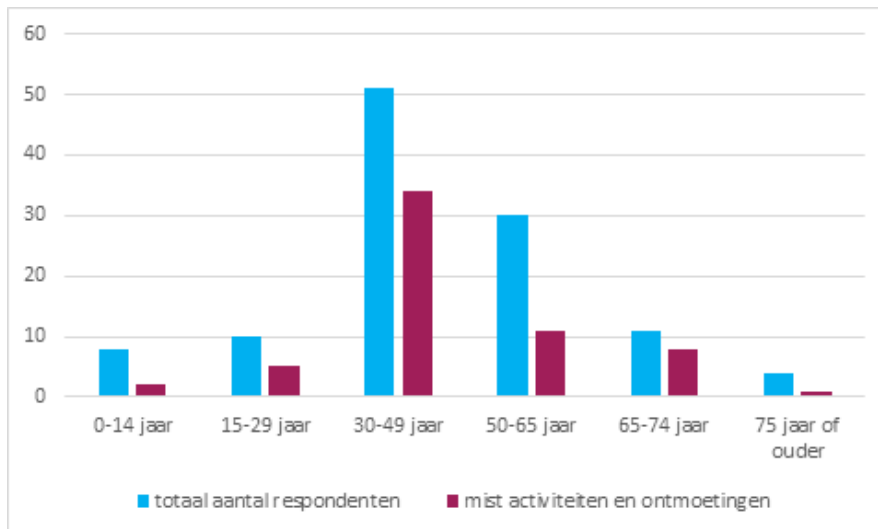
4.3 Behoeftte aan activiteiten en ontmoeten

Ruim de helft van de respondenten van de vragenlijst (54%) mist activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid. Ruim een derde (34%) geeft aan dit helemaal niet te missen. Daarnaast geeft 10% aan dat ze buiten de wijk aan activiteiten en ontmoetingen deelnemen.

Figuur: de mate waarin respondenten activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid missen.

In alle leeftijdsgroepen worden activiteiten en ontmoetingen gemist. Wel valt op dat het gemis met name voorkomt in de leeftijdsgroepen 15-29 jaar, 30-49 jaar en 65-74 jaar is. In de leeftijdsgroepen 0-14 jaar, 50-65 jaar en 75 jaar of ouder speelt dat gemis veel minder, daar lijkt minder behoefte aan activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid.

Figuur: het totaal aantal respondenten per leeftijdsgroep gekoppeld aan het aantal respondenten per leeftijdsgroep die activiteiten en ontmoetingen missen.

De respondenten geven aan wat ze precies missen in Uden-Zuid. Hieruit komt naar voren dat het met name een plek is om buurgenoten te ontmoeten en een plek waar voor verschillende leeftijden verschillende activiteiten worden aangeboden. Een aantal respondenten spreekt van een multifunctioneel gebouw waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, verschillende activiteiten mogelijk zijn en waar meerdere partijen in gevestigd zijn, zoals bijvoorbeeld een huisarts en fysiotherapie. Activiteiten die concreet worden genoemd zijn kaarten, biljarten, knutselclub, sporten, creatieve cursussen, kermis, festivals, bingo en koffie uurtje. Opvallend is dat een deel van de respondenten aangeeft zelf niets te missen, maar wel activiteiten te missen voor met name de jongeren en de ouderen. Of ze noemen dat ze nu nog niets missen, maar wel verwachten dat ze iets missen als ze zelf wat ouder en minder mobiel zijn.

Deelnemers aan de stakeholdersbijeenkomsten wensen meer reuring en meer ontmoeting in Uden-Zuid. Het verdwijnen van de wijkraad (11 jaar geleden) op last gemeente en nu het verdwijnen van het Gebiedsplatform, is nadelig voor de onderlinge verbindingen. Het idee komt naar voren om (op termijn) tot een netwerk-/bewonersstructuur en wijkraad te komen, die zich richt op organiseren van activiteiten, activeren van bewoners en maken van verbindingen. Een georganiseerde communicatie in de wijk, het delen activiteiten en een sociale kaart worden gemist.

Ook tijdens de focusgroep met volwassenen komt de mogelijkheden om zich als buurtbewoners meer te verenigen of meerdere buurtverenigingen op te zetten, met een overkoepelende wijkraad, aan bod. Er zit veel energie bij inwoners om 'iets' voor Uden-Zuid te doen. Er is behoefte aan ontmoeten in de wijk en goede communicatie nodig over welke mogelijkheden er zijn (bij bestaande plekken en bij een eventuele nieuwe plek). En welke financiële mogelijkheden er zijn voor inwoners om de ideeën die er leven ook echt uit te voeren. Niet alle inwoners weten dat een buurtvereniging financieel ondersteund kan worden.

Tijdens de stakeholdersbijeenkomst wordt aangegeven dat er geen grote, urgente vraagstukken liggen in Uden-Zuid. Wel komt naar voren dat veel gezinnen hebben het financieel moeilijk, vanuit wijk komen relatief veel hulpvragen. Voor het aanbieden van activiteiten, ook voor deze groep, kan gebruik gemaakt worden van het aanbod van de basisscholen om hun ruimtes flexibel te laten gebruiken door wijkbewoners. Er moet dan wel aandacht zijn voor beheersaspecten. Denk bij (grote) nieuwbouwplannen aan slimme combinaties van functies.

4.3.1 Jongeren en behoeften

Uden-Zuid ligt dichtbij het sportpark en bij het centrum van Uden, waardoor het volgens Compass voor jongeren goed te doen is om aan te sluiten bij activiteiten die Compass biedt. Na de basisschool gaan jongeren de wijk uit, want er is geen middelbare school in Uden-Zuid. Er wordt bij activiteiten van Compass niet gecheckt uit welke wijk jongeren komen, Uden wordt immers als 1 wijk gezien (en de omliggende dorpen worden elk ook als wijk gezien, zoals bijvoorbeeld Zeeland).

In Uden-Zuid speelt relatief weinig problematiek waardoor er weinig inzet in de wijk zelf is vanuit jongerenwerk. Ook is de vraag van jongeren vaak niet zo concreet. Het zou een mogelijkheid kunnen zijn om met jongeren te koken in de keuken van de Wijde Wereld. Aan de andere kant hebben de jongeren van Uden-Zuid geen problemen met de afstand naar de accommodaties die jongerenwerk hebben, zeker de jongeren die op de middelbare school zitten. Voor kinderen van 10 en 11 jaar is dat anders. Jongeren geven aan dat als er iets in de wijk moet komen, ze de voorkeur geven aan een chillplek en een goede voetbalplek.

Volgens Compass is er een daling van jongeren bij verenigingen. Ze willen niet langdurig verbonden zijn aan een (sport)club. De verwachting van Compass is dat jongeren niet zozeer behoefte hebben aan een ontmoetingsplek. Maar in plaats van een MFA te richten op alleen ouderen, is het beter om er een levendige plek van te maken waarin jongeren ook terecht kunnen. Dan stimuleer je jongeren ook om aan activiteiten mee te doen en zich te verbinden aan anderen, zonder dat die vraag vanuit de jongeren expliciet is gesteld.

In Uden-Zuid waar eigenlijk geen grote maatschappelijke problemen spelen, is toch behoefte aan verbinding. Jongeren hebben volgens Compass veel sociaal contact met behulp van hun telefoon en kunnen vanuit huis deze contacten onderhouden. Aan de andere kant hebben jongeren ook behoefte om sociaal contact fysiek (bij bijvoorbeeld een sportclub). Eenzaamheid komt immers ook bij jongeren veel voor. In dat kader zou een accommodatie of MFA voor jongeren wel iets kunnen betekenen in de fysieke verbinding met andere jongeren.

4.3.2 Volwassenen en behoeften

Stakeholders geven aan dat nieuwe inwoners in de wijk ook zelf moeten investeren in de buurt en in contacten. Bel bij elkaar aan, doe een peiling in de buurt en maak gebruik van elkaars ervaringen.

In Uden-Zuid wonen veel tweeverdieners. Volgens de deelnemers van de focusgroep volwassenen is er door de gemeente de laatste jaren weinig in de wijk geïnvesteerd, aangezien het geen probleem wijk is. Het heeft heel lang geduurd voordat er een PLUS kwam. Gemeente Maashorst moet geen verkeerde verwachtingen scheppen met bijvoorbeeld dit onderzoek en de suggestie dat er een MFA zou komen.

Tijdens de focusgroep wordt zowel de korte termijn als de lange termijn genoemd. Op korte termijn kunnen de ruimte die er bij de basisscholen zijn beter benut worden, om ontmoeting en activiteiten te ontplooiën in de wijk. Dat betekent dat er een beheerder moet komen die vraag en aanbod coördineert en zorgt dat de locatie open is. Tegelijk moeten voor de lange termijn de kansen gegrepen worden om een centraal gelegen toekomstbestendige plek te realiseren voor de wijk.

Een buurtsportcoach is heel welkom in Uden-Zuid. In andere wijken is de gemeente veel actiever dan in Uden-Zuid. Uden-Zuid wordt altijd 'vergeten'. Andere ideeën die tijdens de focusgroep volwassenen genoemd zijn, zijn een mamacafé, knutselochtend, zwangerschapsyoga, mijnbuurtje.nl en meer inzet van Ons Welzijn.

4.3.3 Ouderen en behoeften

De deelnemers van de focusgroep ouderen zien te weinig mogelijkheden om te ontmoeten in Uden-Zuid. Zij missen ouderengymnastiek, een biljarttafel, een accommodatie om anderen te ontmoeten en koffie te kunnen drinken en een goede busverbinding om zich te verplaatsen in de omgeving. Een busje gereden door vrijwilligers kan het vervoer van ouderen van en naar het centrum versterken. De ouderen weten niet dat zij gebruik kunnen maken van de Muzemobiël, de bus van MuzeRijk.

Focusgroep ouderen:

"Onze wijk is zo groot en er is niets aan voorzieningen. Dat is een gemis."

De ouderen missen goede communicatie over de mogelijkheden die er zijn om te ontmoeten. De activiteiten van de ontmoetingscentra in Uden, zoals de Balans, zijn niet altijd bij ouderen bekend. Ook weet niet iedereen de weg naar Ons Welzijn te vinden, daar valt nog winst te behalen. Er wordt erkent dat ook niet iedereen behoefte heeft aan contact, maar ook dat er genoeg mensen zijn die eenzaam zijn die wel behoefte hebben aan een maatje. Een (kortings)pas voor ouderen of mensen met een laag inkomen zou de drempel om mee te doen met activiteiten kunnen verlagen en kan daarnaast het aanbod onder de aandacht brengen.

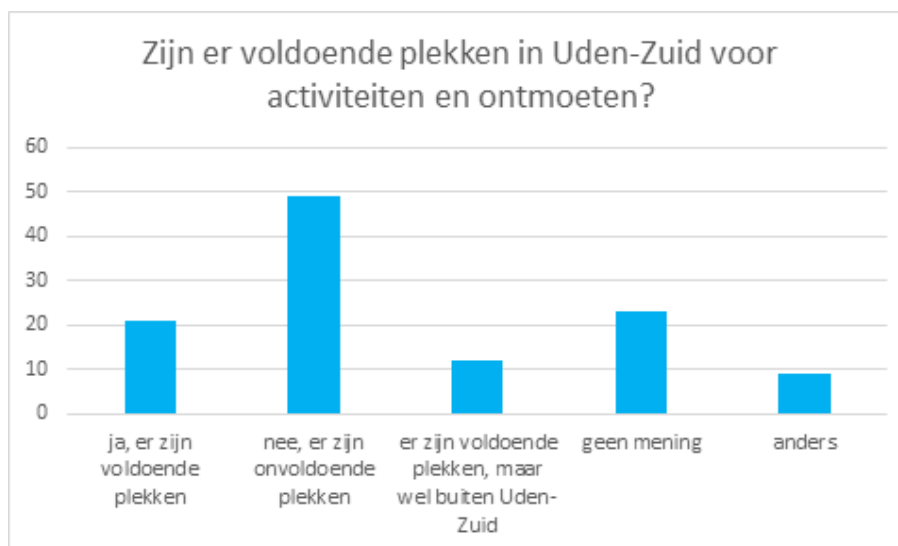
Het is volgens de deelnemers aan de focusgroep lastig om met een rollator of scootmobiel te verplaatsen in Uden-Zuid. Op fietspaden of stoepen staan vaak afvalcontainers. Om naar een andere wijk in Uden te gaan, moeten fietsers of scootmobielrijders altijd onder een tunnel door. Dat wordt door de ouderen als onveilig en onprettig ervaren. De wijkagent wisselt heel vaak, wie is het en waarvoor kan je bij diegene terecht?

Sporten kan bij verenigingen die in de avond in Sporthal Hoenderbos zitten, zoals volleybal en badminton. Ouderen zoeken laagdrempelige manier om te bewegen, zoals fitnestoestellen in de openbare ruimte of binnen, voor bijvoorbeeld ouderengymnastiek.

4.4 Aanbod voorzieningen (accommodatie)

4.4.1 Sluit het aanbod en de voorzieningen voldoende aan op de behoefte?

Respondenten van de vragenlijsten verschillen van mening als het gaat over het aantal plekken in Uden-Zuid die er zijn voor activiteiten en ontmoeten. 43% geeft aan dat er onvoldoende plekken zijn, daarentegen geeft 18% aan dat er voldoende plekken zijn in Uden-Zuid.

Figuur: aantal respondenten dat vindt dat er voldoende plekken in Uden-Zuid zijn voor activiteiten en ontmoeten

De respondenten die 'anders' hebben geantwoord geven met name aan dat er voldoende ontmoetingsplekken buiten zijn, maar dat er binnen niets of te weinig is. Tevens noemen ze dat er voor kinderen voldoende speeltuinen zijn, maar dat er voor volwassenen en ouderen geen plek is om iets te doen of anderen te ontmoeten.

Volgens de stakeholders moet een MFA passen in een wijk. Mensen hebben een vol programma: werken, school, sporten. Dat ze willen ontmoeten betekent nog niet direct dat een MFA de oplossing is. Laat het vanuit de mensen komen en zet niet iets neer dat niet gebruikt wordt of niet van de inwoners zelf voelt, aldus een van de stakeholders. De gemeente zou wat meer integraal naar een onderwerp moeten kijken. Niet alleen vanuit onderwijs, maar ook vanuit sociaal.

Tijdens de stakeholdersbijeenkomst met volwassenen wordt de wens uitgesproken om iets in Uden-Zuid te creëren dat lijkt op Muzerijk. Een plek waar je verschillende dingen kunt doen en waar ook horeca in zit om even een kopje koffie kunt drinken. Een MFA zien ze zeker zitten.

Tijdens de stakeholdersbijeenkomst met ouderen komt de wens om een ontmoetingscentrum te hebben in Uden-Zuid veelvuldig en uitgebreid aan bod. Ouderen hebben een ruimte dichtbij huis nodig om te ontmoeten.

4.4.2 Wat zouden inwoners in een ontmoetingsplek in de wijk willen doen?

De respondenten van de vragenlijst is gevraagd naar de wensen die ze hebben voor een eventuele ontmoetingsplek. Een deel van de respondenten geeft aan dat ze geen behoefte hebben aan een ontmoetingsplek en dat als er een plek komt, ze er geen gebruik van verwachten te maken. Een ander deel wil wel gebruik maken van een ontmoetingsplek. Soms wordt er expliciet gezegd dat de ontmoetingsplek voor zowel jong als oud aantrekkelijk moet zijn en regelmatig wordt er gezegd dat er activiteiten moeten komen voor kinderen. Concreet wordt een café genoemd, maar ook bingo, basketbal, knutselen, zingen, theater, voetbal, iets creatiefs en jeu de boules. De respondenten geven aan dat het zowel eenmalige als structurele activiteiten moeten zijn. De scouting wordt genoemd, activiteiten van de buurtvereniging, maar ook kaarten en feesten.

Over een eventuele locatie hebben de meeste respondenten wel ideeën. Het Sesterpark, het Zuiderpark en met name rondom De Plus worden genoemd als geschikte locaties. Een aantal respondenten geeft aan het wonderlijk te vinden dat er in een grote wijk als Uden-Zuid geen ontmoetingsplek of wijkcentrum is, terwijl dat in andere wijken van Uden wel het geval is.

Er is geen Balans of Muzerijk in Uden-Zuid en een plek waar je anderen kunt ontmoeten wordt gemist. De Balans of Muzerijk is te ver weg om heen te gaan. “Je wilt iets dichtbij huis kunnen doen met mensen die je kent,” aldus een van de respondenten.

Tijdens de focusgroep ouderen wordt de wens benoemd dat de MFA het volgende omvat:

- Ontmoetingsruimte (koffie, biljart, kaarten, etc)
- Inlooppunt voor vragen
- Welzijnswerk
- Bewegen voor ouderen
- Fysiotherapie
- Huisarts
- Wijkverpleegkundige
- Thuiszorgwinkel
- Bushalte

Er moet activiteit voor jong en oud zijn. Het liefst met horeca, maar ook ruimte bieden voor sport (al dan niet buiten onder een afdak), voorstellingen, verenigingen, huisartsen, ondernemers en jaarlijkse activiteiten zoals carnaval.

4.4.3 Welke plek om te ontmoeten in Uden-Zuid?

Tijdens de focusgroepen wordt gebruik gemaakt van de plattegrond van Uden-Zuid om de deelnemers te laten nadenken over een eventuele plek voor een ontmoetingscentrum. Dichtbij de Plus wordt het vaakst genoemd, bijvoorbeeld waar nu de kabelbaan is of waar toch gebouwd gaat worden. De cafetaria in Uden-Zuid, Kwalitaria, zou eenvoudig uitgebreid kunnen worden, zowel binnen als buiten. En dan de mogelijkheid bieden om in een fijne sfeer elkaar te ontmoeten, een kopje koffie te drinken en eventueel te biljarten of kaarten.

De basisscholen bieden overdag onderwijs aan leerlingen, maar de scholen kunnen mogelijk een grotere maatschappelijke rol voor Uden-Zuid vervullen. Dit zou verder verkend en gecommuniceerd kunnen worden.

De focusgroep ouderen geeft de tip om in gesprek te gaan met de woningbouwvereniging Area. Zij hebben divers vastgoed waarvan de beneden verdieping mogelijk beschikbaar gesteld kan worden voor een ontmoetingsruimte, zoals de benedenverdieping van de Hoenderbosflats.

Andere suggesties zijn een ontmoetingsplek in het Zuiderpark, Klimaatbos/de kersenboomgaard of een van de kantoorpanden tussen de middelste rotonde en de Plus. Of de plek waar nu de dependance van de Wijde Wereld staat. Het ligt niet het meest centraal, maar biedt wel mogelijkheden als plek voor ontmoeting en activiteiten.

5. Conclusie

In dit onderzoek staan drie onderzoeksvragen centraal, die we achtereenvolgens beantwoorden.

1. Wat zijn de huidige mogelijkheden in Uden-Zuid op het gebied van activiteiten en ontmoeten?

In Uden-Zuid zijn een supermarkt, bakker, snackbar, twee sportzalen en drie basisscholen aanwezig waar mensen elkaar ontmoeten. Verder zijn er diverse speeltuinen, voetbalvelden en een hondenuitlaatveld waar mensen elkaar in de buitenlucht kunnen ontmoeten.

De kerstboomverbranding, Halloween-optocht, kledjesmarkt en moestuin zijn activiteiten voor de hele wijk. Daarnaast zijn er nog buurtbarbecues en activiteiten zoals paaseieren zoeken die voor en door buurten worden georganiseerd.

2. Wat is de behoefte van de inwoners van Uden-Zuid op het gebied van activiteiten en ontmoeten?

Er is bij het grootste deel van de respondenten behoefte aan meer ontmoetingsmogelijkheden en activiteiten. Deze behoefte is het grootst bij de groep tussen de 15 en 49 jaar en 65 en 74 jaar.

De jongeren geven over het algemeen aan dat ze het prima vinden om buiten de wijk anderen te ontmoeten. Als er iets in de wijk moet komen, dan hebben ze voorkeur voor een chillplek en een goede voetbalplek. Volwassenen en ouderen geven aan dat ze behoefte hebben aan een plek waar je anderen op een laagdrempelige manier kunt ontmoeten. Een plek waar verschillende activiteiten mogelijk zijn, voor zowel jong als oud. Concrete activiteiten waar aan gedacht wordt zijn kaarten, biljarten, knutselclub, sporten, creatieve cursussen, kermis, festivals, bingo en koffie uurtje. De plek hoeft niet groot te zijn, als er maar verschillende mogelijkheden zijn. Ook hoeft de plek niet volledig binnen te zijn. Een deel van de activiteiten die ze willen doen, kunnen prima onder een afdak plaatsvinden. Denk aan buitensporten of een borrel.

De inwoners geven aan dat ze graag op een centrale plek bij elkaar willen komen. Zodat het een plek is waar alle inwoners uit de wijk makkelijk naar toe kunnen, waar voldoende parkeergelegenheid is en dat als plek voor de hele wijk wordt gezien (en niet voor een bepaalde buurt). Door een deel van de inwoners, met name door ouderen, wordt een MFA genoemd als passend bij Uden-Zuid. Dan is er naast elkaar ontmoeten ook ruimte voor zorg en maatschappelijke organisaties.

Naast fysieke plekken waar inwoners naar toe kunnen gaan, wordt er ook gesproken over activiteiten die door buurtsportcoaches en jongerenwerkers worden aangeboden. Er is relatief weinig aanbod in Uden-Zuid en dat mag volgens inwoners best uitgebreid worden.

Daarnaast geeft een deel van de inwoners aan geen behoefte te hebben aan meer ontmoeten of activiteiten. Het lukt hen zelf voldoende om anderen te ontmoeten, zowel binnen als buiten de wijk. Ze vinden het niet nodig dat er in Uden-Zuid meer mogelijkheden komen.

3.
 - a. Sluit het aanbod en de voorzieningen (waaronder accommodaties) voldoende aan op de behoefte?
 - b. Stel er komt een ontmoetingsplek in de wijk, wat zouden inwoners daar willen doen en wat zou een logische plek zijn? Zouden deze activiteiten ook in een van de bestaande accommodaties kunnen plaatsvinden?

Er is bij een groot deel van de respondenten behoefte aan meer ontmoeting en activiteiten. Het huidige aanbod van voorzieningen is beperkt en tegelijkertijd zijn niet alle mogelijkheden bekend bij inwoners. Zo is bij velen onbekend dat De Wijde Wereld ruimte heeft om te gebruiken en ook de sportzalen kunnen gehuurd worden.

Er is onvoldoende kennis van de mogelijkheden in de wijk en daarnaast lijkt er behoefte te zijn aan een centrale plek in de wijk waar mensen elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten. Die centrale plek bestaat nu nog niet en vinden de inwoners passen in het Sesterpark en rondom de PLUS.

Bij een centrale ontmoetingsplek zien inwoners graag dat er verschillende activiteiten worden aangeboden. Een aantal respondenten spreekt van een multifunctioneel gebouw waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, verschillende activiteiten mogelijk zijn en waar meerdere partijen in gevestigd zijn, zoals bijvoorbeeld een huisarts en fysiotherapie. Activiteiten die concreet worden genoemd zijn kaarten, biljarten, knutselclub, sporten, creatieve cursussen, kermis, festivals, bingo en koffie uurtje.

6. Advies

Er is veel gedeeld tijdens het onderzoek en we zien verschillende kansen om activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid te stimuleren.

Ondersteun initiatief van inwoners

In de wijk Uden-Zuid zijn behoorlijk veel inwoners die zich willen inzetten voor hun buurt. Tijdens de gesprekken die zijn gevoerd valt de betrokkenheid die inwoners bij Uden-Zuid voelen echt op. Tegelijkertijd valt op dat lang niet alle inwoners weten welke mogelijkheden er in de wijk zijn en weten ze elkaar niet altijd te vinden. Ondersteun mensen die samen iets voor de buurt willen betekenen en laat ze leren van inwoners die al ervaring hebben opgedaan, zoals bijvoorbeeld van buurtvereniging Zuiderzicht.

Versterk de relatie met inwoners

Uden-Zuid is een relatief nieuwe en jonge wijk met veel tweeverdieners. De wijk kent weinig (zichtbare) problemen en wordt doorgaans niet als aandachtsgebied gezien. ONS Welzijn, jongerenwerk en gemeente richten zich meer op andere wijken in Uden waar wel sprake is van (complexe) probleemsituaties. Het voorzieningenniveau in de wijk is laag. Het heeft volgens inwoners erg lang geduurd voordat er een supermarkt in de wijk werd gevestigd. De lage betrokkenheid van de gemeente en maatschappelijke organisaties bij de wijk én de trage komst van de supermarkt als voorziening zorgen ervoor dat de inwoners minder vertrouwen hebben in de gemeente. Uitbreiding van het voorzieningenaanbod in de wijk zien de meeste inwoners in de komende jaren niet gebeuren, terwijl ze daar wel behoefte aan hebben. Blijf goed communiceren met inwoners en schep de juiste verwachtingen. Laat weten waar je als gemeente mee bezig bent, op welke punten je graag samen met inwoners wilt en kunt optrekken en laat het ook weten als een antwoord nee is. Laat je zien in de wijk en bouw aan een duurzame relatie met inwoners.

Benut bestaande voorzieningen optimaal

In Uden-Zuid zijn relatief weinig voorzieningen. Dit betekent niet dat er helemaal niets in de wijk is. Zo zijn er drie basisscholen die overdag volop in gebruik zijn, maar in de late middag en avond over het algemeen leeg zijn. Vlakbij de basisscholen zijn twee sportzalen die veelvuldig gebruikt worden, maar ook momenten kennen dat ze niet in gebruik zijn. De scholen geven aan dat ze graag een rol willen vervullen voor meer ontmoetingsmogelijkheden in de wijk. Ze willen hun deuren graag openstellen en samen met de gemeente bekijken hoe dit praktisch vorm kan krijgen. Benut die kans en ga in gesprek met de scholen. Bekijk samen hoe je de bestaande voorzieningen voor meer ontmoetingen en activiteiten kunt opstellen.

Pak het vraagstuk over ontmoeten integraal op

Er is behoefte aan meer ontmoeten en activiteiten en de vraag naar ontmoeten zal waarschijnlijk, mede door de vergrijzing, toenemen. Kijk niet alleen vanuit het sociaal domein naar ontmoeten en de inrichting van de wijk, maar betrek de fysieke leefomgeving, het onderwijs en andere beleidsterreinen hier ook bij. Er is uitgesproken dat er behoefte is aan een centraal ontmoetingspunt. Eventueel uitgebreid met andere functies zoals huisartsen en fysiotherapie. Het Sesterpark wordt vaak genoemd en tegelijkertijd geven inwoners aan dat die plek niet tot de mogelijkheden behoort omdat er woningen worden gebouwd en de grond niet van de gemeente is. Bekijk met partners wat er wél mogelijk is. Neem hierbij de (ver)bouwplannen voor de komende jaren mee.

Communiceer over de te zetten stappen

Welke keuzes er gemaakt gaan worden en welke stappen er ook gezet gaan worden, blijf hierover communiceren. Het liefst door gebruik te maken van verschillende kanalen. Inwoners zijn erbij gebaat als ze weten waar ze informatie kunnen vinden over bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden of ruimtes die beschikbaar zijn voor een activiteit.

Bijlage 1 - Bronnen

Personen die we gesproken hebben:

Basisscholen	Directeur 't Munneke Directeur De Wijde Wereld Directeur De Cirkel
Jongerenwerk	Directeur Compass Jongerenwerker (aanwezig bij participatiesessie)
Missie Maashorst	Sportmedewerker
Welzijnswerk	Teamleider opbouwwerk ONS Welzijn
Gebiedsplatform Uden-Zuid	3 leden (aanwezig de focusgroep ouderen)
Gemeente Uden	Adviseur participatie Gebiedsregisseur buitendienst (aanwezig bij participatiesessie)
UdenaardeToekomst	2 bestuursleden

Bijlage 2 – Vragenlijst inwoners Uden-Zuid

Activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid, onder de Lippstadtsingel

Vragenlijst

1. Woon je in Uden-Zuid, het gedeelte onder de Lippstadtsingel?
☐ Ja
☐ Nee à fijne dag!

2. Wat is je leeftijd ?
☐ 0 – 14 jaar
☐ 15 – 29 jaar
☐ 30 – 50 jaar
☐ 51 – 65 jaar
☐ 66 – 74 jaar
☐ 75 jaar of ouder

3. Hoe zie je jezelf
☐ Man
☐ Vrouw
☐ Wil ik liever niet zeggen
☐ Anders

4. Wat is de samenstelling van het gezin waarin je woont ?
☐ Ik woon alleen zonder thuiswonende kinderen
☐ Ik woon alleen met thuiswonende kinderen
☐ Ik woon samen zonder (thuiswonende) kinderen
☐ Ik woon samen met (thuiswonende) kinderen
☐ Anders, nl.

5. Ben je lid van een vereniging of inwonersinitiatief ?
☐ Nee
☐ Ja, namelijk

6. Ben je als mantelzorger actief ?
☐ Ja
☐ Nee
Toelichting
.....
.....

7. Wat is er bij jou bekend aan activiteiten en ontmoeten in Uden-Zuid
(bijvoorbeeld schoolmoestuin, buurtbbq's, kledjesmarkt)
.....
.....

8. Ben je actief betrokken bij een van deze activiteiten ?

- ☐ Ja
☐ Nee

Toelichting

.....
.....

9. Mis je activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid ?

- ☐ Ja, namelijk

.....

- ☐ Nee , ik ga buiten de wijk
☐ Anders, namelijk

.....

- ☐ Nee , geen behoefte aan

10. Zou je als vrijwilliger actief willen zijn bij nieuwe activiteiten en ontmoetingen in Uden-Zuid ?

- ☐ Ja
☐ Nee

Toelichting

.....
.....

11. Zijn er in Uden-Zuid voldoende plekken voor activiteiten en ontmoeten ?

- ☐ Ja, er zijn voldoende plekken
☐ Er zijn wel voldoende plekken, maar wel buiten Uden-Zuid
☐ Nee, er zijn onvoldoende plekken
☐ Geen mening
☐ Anders, namelijk

.....

12. Als er een ontmoetingsplek in Uden-Zuid zou komen, wat zou je daar willen doen ?

.....
.....

13. Als er een ontmoetingsplek in Uden-Zuid zou komen, welke activiteiten moeten daar dan komen ?

.....
.....

14. Wat zou een goede locatie zijn, als er een ontmoetingsplek in Uden-Zuid zou komen ?

.....

.....

15. Wil je op de hoogte blijven van de uitkomsten van de vragenlijst en verdere ontwikkelingen ?
Vul dan hier je mailadres in.

.....

.....

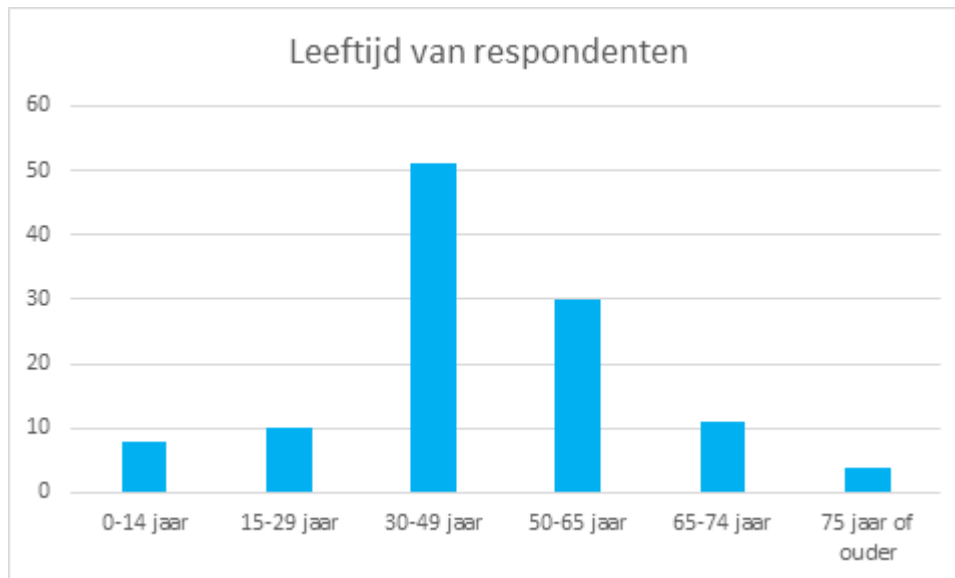
16. Overige opmerkingen / aantekeningen

.....

.....

Bijlage 3 – Achtergrond respondenten vragenlijsten

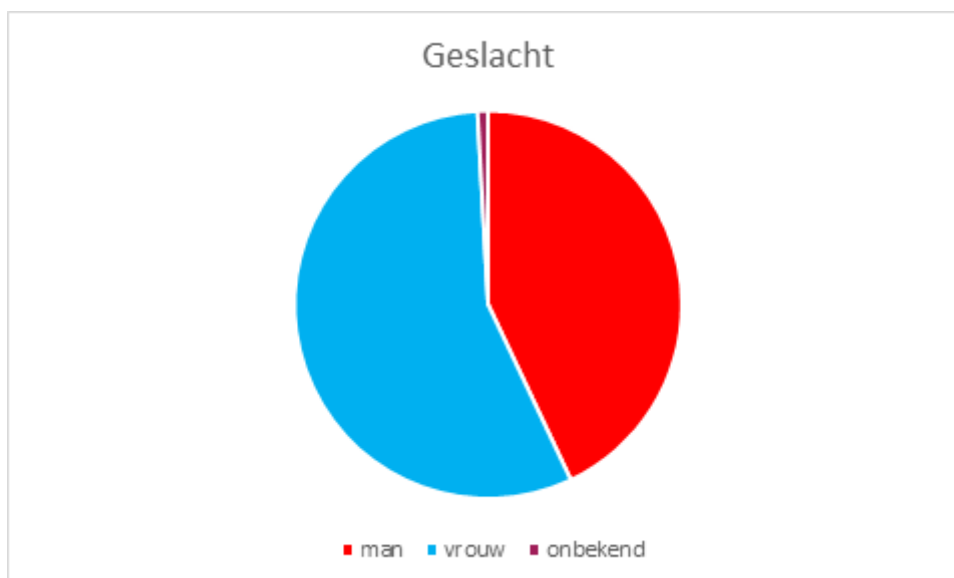
De vragenlijst is door 117 inwoners ingevuld. Daarvan wonen er 3 in Zoggel. Die drie reacties hebben we niet meegenomen in de analyse, waardoor er in totaal 114 respondenten zijn.

Figuur: de leeftijd van de respondenten

Alle leeftijdsgroepen zijn in meer of mindere mate vertegenwoordigd. De meeste respondenten (71%) zijn tussen de 30 en 65 jaar. In bijna alle leeftijdscategorieën hebben zowel mannen als vrouwen hun mening gedeeld. De groep 75 jaar en ouder is hier een uitzondering op; deze groep bestaat alleen uit mannen.

In totaal hebben er net iets meer vrouwen de vragenlijst ingevuld (56%) dan mannen. Van 1 respondent is het geslacht onbekend.

Bij meer dan de helft van de respondenten (58%) bestaat het huishouden uit ouders met kind(eren). Een kwart van de respondenten woont samen met een partner, zonder (thuiswonende) kinderen.

